

Чернівці у «Новому світі»

На вихідних чернівчани мали змогу здійснити кінематографічну подорож "Новим світом" разом з Паулем Розді

Людмила МЕЩЕРЯКОВА

Наприкінці минулого тижня чернівчани мали можливість ознайомитися із незвичайним фільмом, який мав назву «Новий світ». Автором цього фільму є австрійський режисер Пауль Розді. Це є його друга повнометражна робота, перед цим він створив фільм «Приступок у Шанхаї», в якому розповідає про долю євреїв цього далекого міста.

Трієст – Сараєво – Франківськ – Чернівці...

«Новий світ» - це чудовий фільм – подорож по країнах,

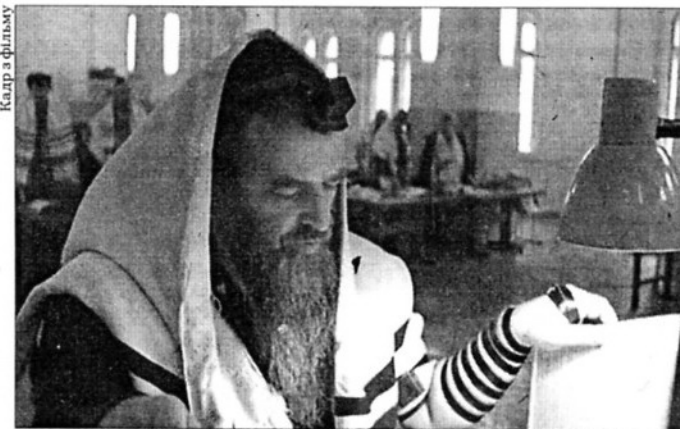
а також і у наші рідні Чернівці. Кожен сюжет має в собі історію минулого і сьогодення кожного з містечок, а також і своїх героїв, які і розповідають про сьогоденне життя, в той час як подорож у минуле режисер здійснює за допомогою показу старих газет, світлин та відрізків хронік. У Чернівцях Пауль Розді обрав для свого фільму трьох героїв – Альону Козубовську, водія тролейбуса, Анастасію Стрембицьку, в той час студентку ЧНУ та відомого чернівчанина Йогана Шлампа.

Саме колишня Австро-Угорщина стала для автора фільму ідеєю його створення. Режисер

рився після розпаду Австро-Угорщини, поєднання музики та розповідей, легенд та жартів. Пауль каже, що був просто зачарований історією вже неіснуючої країни, яку він побачив у сторічних газетах та путівниках. І він вирішив заново відкрити цей загублений світ. Люди, яких він показує в своєму фільмі, не грають за сценарієм, вони просто живуть сьогоднішнім життям. Він показує нам життя лісорубів у румунських Карпатах, рабина останньої синагоги давнього Станіслава (Івано-Франківськ), оперну співачку в Сараєво, яка повертається в рідне місто після багаторічної війни, показує мусульман в Боснії, хорватів-католиків та православних сербів. І в цих контрастах найкраще видно, якою влучною була назва Австро-Угорщини - «Країни угорської корони», вона сама по собі чудово пояснює багатогранність культур, мов та традицій, що переплітаються та гармонійно доповнюють одна одну.

Музика народу, що звучить від народження до смерті

Фільм не звертає нашої уваги на історичні події, він відображає сьогодення, яке вражає силою характерів людей, талантами та контрастами, які є дуже помітними у фільмі. Залишаючи в стороні історичні події, режисер виводить на пер-

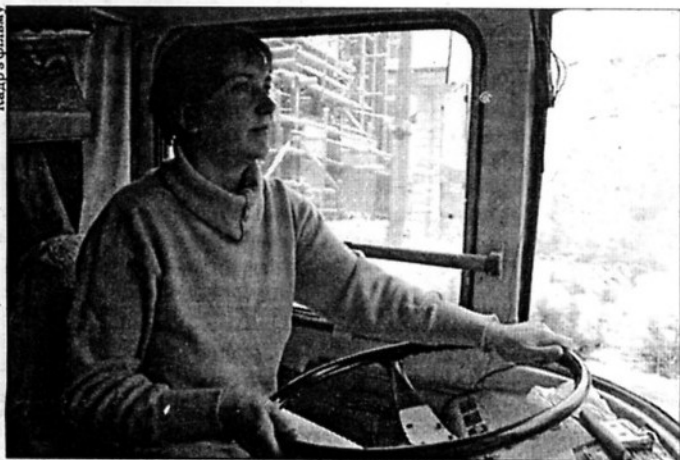

Священні тексти Тори з вуст рабина линуць над Станіславом.

ший план музику, яка живе з кожним народом від народження до смерті. Фільм починається із молитви мUEDзина, який скликає людей до мечеті, потім румунські лісоруби співають про втрачене кохання, подорожуючи засніженими Карпатами, сідаючи за стіл у маленький хатинці далеко в лісі. У Станіславі рабин виспівує священні тексти Тори, а у Чернівцях Анастасія Стрембицька разом із театром «Голос» співає про долю дівчини, яку видають заміж.

Незвичайним є і те, що Розді показав нам саме зимові Чернівці, як він пояснює, – краще видно величну архітектуру старовинних вулиць, і яскравішим стає контраст із стареньким тролейбусом другого маршруту, на якому працює Альона Козубовська. Настя їде в університет, а Альона

веде по маршруту свій тролейбус. «Раніше люди мали гроші, а от прилавки були порожніми, а тепер все навпаки», – каже вона, і її історія є типовим прикладом життя сотень наших співвітчизників. «А мені б хотілося добре закінчити університет і поїхати вчитися за кордон», – каже Настя, готуючись до вистави у театрі, де вона грає наречену. А дев'яносторічний чернівчанин Йоган Шлампа співає про свою юність молодим і дзвінким голосом. Фільм завершується, як ніби минув один звичайний робочий день – Альона приходить додому і готує вареники, щоб погодувати сім'ю. А життя триває далі. Фільм залишає по собі дивні ностальгії, радість, та водночас якийсь сум, щемливу тугу за часом, що минуло, відійшло в часі і вже ніколи не повернеться.

Старенька "двійка" їде старими Чернівцями.

які колись входили до складу Австро-Угорської монархії. У фільмі ми потрапляємо до Трієсту та Івано-Франківська, Сараєво, Дрогобича та Пуш-

каже, що сусідство з теперішніми країнами колишньої монархії не дає змоги ознайомитися з їх культурою та традиціями, це ніби новий світ, який утво-